

กรมชลประทาน

ชลประทาน งานเพื่อแผ่นดินไทย

๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

จุลสาร

สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

<http://water.rid.go.th/hydhome/>

ในฉบับ:

- สารจากผู้บริหารสูงสุดด้านการจัดการความรู้
- ประเทศเกาหลีใต้
- หน่วยงาน KRC (Korea Rural Community Corporation)

หน้า 2

หน้า 3-4

หน้า 5-8

ปีที่ 4 ฉบับที่ 47 ประจำเดือน มีนาคม 2560
สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

สารจากผู้บริหารสูงสุดด้านการจัดการความรู้ สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

การฝึกอบรม/ปฏิบัติการวิจัยในต่างประเทศมีประโยชน์สำหรับเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการน้ำของประเทศเป็นอย่างมาก ผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมสามารถนำวิธีการที่ได้รับจากต่างประเทศ (ประเทศเกาหลี) นำมาประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการน้ำของกรมชลประทาน ซึ่งมีรูปแบบการดำเนินการในหลายวิธีการ เช่น การพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานซึ่งมีการพัฒนาและบริหารจัดการแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร การพัฒนา และ จัดรูปที่ดิน ควบคู่กับการประมง การบริหารจัดการน้ำใต้ดิน การปรับโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร พร้อมทั้งมีข้อมูลเบื้องต้นด้านการเกษตร และ การบริหารจัดการน้ำของสาธารณรัฐเกาหลีในรูปแบบต่างๆ มีการใช้เทคโนโลยีการบริหารจัดการน้ำของหน่วย KRC ระบบน้ำอัจฉริยะ (Smart Water System) ซึ่งเป็นเทคโนโลยีใหม่ของระบบการบริหารจัดการน้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการใช้น้ำ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อ (ไอทีซี) และเทคโนโลยีการจัดการน้ำในโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับหน่วยงานและผู้สนใจนำไปปฏิบัติได้

นายเลิศชัย ศรีอนันต์
ผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

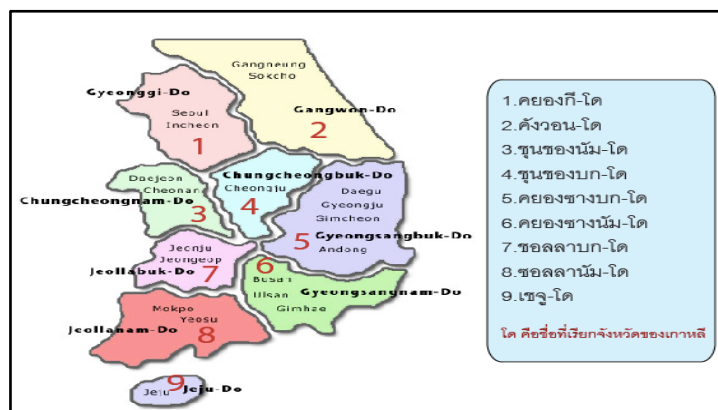
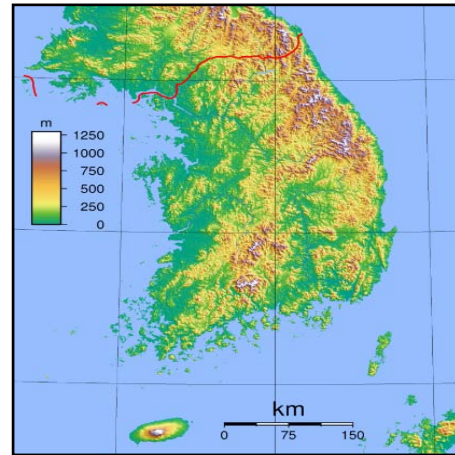
“Water Management Technology of KRC”

1. บทนำ

1.1 ประเทศเกาหลีใต้

สาธารณรัฐเกาหลี (Republic of Korea) หรือที่รู้จักกันในนาม เกาหลีใต้ (South Korea) ตั้งอยู่ละติจูดที่ 33 – 39 องศาเหนือ และ ลองจิจูดที่ 125 – 131 องศาตะวันออก มีพื้นที่ทั้งหมด 99,208 ตารางกิโลเมตร สภาพภูมิประเทศของเกาหลีใต้ราว 70% เป็นเทือกเขา แนวตะวันออกจะเป็นเทือกเขาสูงชันลาดตัวลงสู่ทะเล ทางด้านซ้ายติดกับทะเลเหลือง (Yellow sea) พื้นที่ค่อยๆลาดลงสู่ฝั่ง ทำให้ฝั่งตะวันตกและทางด้านใต้ จะเป็นพื้นที่ทำเกษตรกรรมหลักของประเทศ ประกอบด้วย 9 จังหวัดมีเมืองหลวงคือ กรุงโซล และมีเมืองทั้งหมด 77 เมือง 88 มณฑล ประกอบด้วยเมืองสำคัญ 6 เมือง คือ พูซานแทกูอินชอน ควางจู แทจอน และอุลซาน

เกาหลีใต้เป็นประเทศในเอเชียตะวันออกที่มีพื้นที่ครอบคลุมทางใต้ของคาบสมุทรเกาหลี พรมแดนทางเหนือติดกับประเทศเกาหลีเหนือและมีประเทศญี่ปุ่นตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ มีทะเลญี่ปุ่น และมีช่องแคบเกาหลีกั้นซึ่งจากภูมิศาสตร์ในลักษณะนี้ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ประเทศเกาหลีเคยตกเป็นอาณานิคมของประเทศญี่ปุ่น (ค.ศ. 1910) จนกระทั่งสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 (ค.ศ. 1945) คาบสมุทรเกาหลีได้ถูกแบ่งแยกเป็นสองส่วนคือตอนเหนือเป็นของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี (เกาหลีเหนือ) และตอนใต้เป็นของสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้)

สภาพภูมิอากาศ เกาหลีอยู่ในเขตอบอุ่นซึ่งมีอยู่ 4 ฤดูกาลใน 1 ปี

- ฤดูใบไม้ผลิ เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนมีนาคมจนถึงเดือนพฤษภาคม อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 13 องศาเซลเซียส
- ฤดูร้อน ปลายเดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายน อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 25 ถึง 35 องศาเซลเซียส
- ฤดูใบไม้ร่วง ปลายเดือนกันยายนถึงเดือนพฤศจิกายน อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 5 ถึง 15 องศาเซลเซียส
- ฤดูหนาว เดือนธันวาคมถึงกลางเดือนมีนาคม อุณหภูมิอยู่ระหว่าง -10 ถึง 5 องศาเซลเซียส

ศาสนา

- นับถือศาสนาคริสต์ 26.3% (นิกายโปรเตสแตนต์ 19.7% และ นิกายโรมันคาทอลิก 6.6%)
- ศาสนาพุทธ 23.2%
- ศาสนาอื่นๆ 1.3%
- ไม่นับถือศาสนาใดๆ 49.2%

เวลาในประเทศเกาหลีใต้

- เร็วกว่าประเทศไทย 2 ชั่วโมง

สกุลเงินของประเทศเกาหลีใต้

- วอน / KRW (Korea won)

1.2 หน่วยงาน KRC (Korea Rural Community Corporation)

Korea Rural Community Corporation (KRC) เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจภายใต้กระทรวงเกษตร เกษตรป่าไม้และประมง (MIFAFF) ของสาธารณรัฐเกาหลีคณะกรรมการ KRC ประกอบด้วย CEO ซึ่งมาจากอธิบดีของแต่ละหน่วยงานภายใต้ KRC โดยมีตำแหน่งประธาน (President) เป็นผู้บริหารสูงสุด

KRC ประกอบด้วยสำนักงานใหญ่สำนักงานจังหวัด 9 แห่งสำนักงานโครงการ 5 แห่งสำนักงานอำเภอ 93 แห่งสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาชนบท 1 แห่งภารกิจที่สำคัญประกอบด้วย 5 ภารกิจหลัก คือ

1. การพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร (Agricultural Infrastructure Development and Improvement Project) ประกอบด้วย

- 1.1 การพัฒนาและบริหารจัดการแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- 1.2 การพัฒนาและจัดรูปที่ดินเพื่อการเกษตรและงานด้านการพัฒนาการเกษตรควบคู่กับการประมง

- 1.3 การบริหารจัดการน้ำใต้ดิน
- 1.4 การปรับปรุงโครงสร้างด้านการเกษตร

2. การบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเกษตร (Agricultural Infrastructure Management Project) ประกอบด้วย

- 2.1 การจัดการและบำรุงรักษาระบบชลประทาน
- 2.2 การปรับปรุงระบบชลประทาน
- 2.3 การตรวจสอบความปลอดภัยของระบบชลประทาน
- 2.4 การบริหารจัดการน้ำโดยใช้ระบบ Tele Metering /Tele Control (TM/TC)

3. การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการเกษตร (Enhancement of Agricultural Competitiveness) ประกอบด้วย

- 3.1 โครงการธนาคารเพื่อการเกษตร
- 3.2 โครงการปรับปรุงระบบเกษตรกรรม
- 3.3 โครงการบริหารจัดการข้อมูลด้านการเกษตร
- 3.4 โครงการบริหารจัดการข้อมูลด้านน้ำเพื่อการเกษตร

4. การพัฒนาชุมชนในชนบท (Rural Community Development Project) ประกอบด้วย

- 4.1 โครงการพัฒนาชุมชนในชนบทและก่อสร้างเมืองใหม่
- 4.2 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมต่างๆในชนบท
- 4.3 โครงการแลกเปลี่ยนระหว่างชุมชนเมือง-ชนบท
- 4.4 โครงการก่อสร้างชุมชนชนบทให้เป็นสถานที่น่าอยู่

5. การพัฒนาสิ่งแวดล้อมและโครงการความร่วมมือกับต่างประเทศ (Overseas Project, Environmental-friendly Project) ประกอบด้วย

- 5.1 โครงการความร่วมมือระหว่างประเทศ
- 5.2 โครงการพัฒนาการใช้พลังงานจากธรรมชาติแบบหมุนเวียน
- 5.3 โครงการพัฒนาและปรับปรุงน้ำใต้ดินและดิน
- 5.4 โครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อม

1.3 ข้อมูลเบื้องต้นด้านการเกษตรและการบริหารจัดการน้ำของสาธารณรัฐเกาหลี

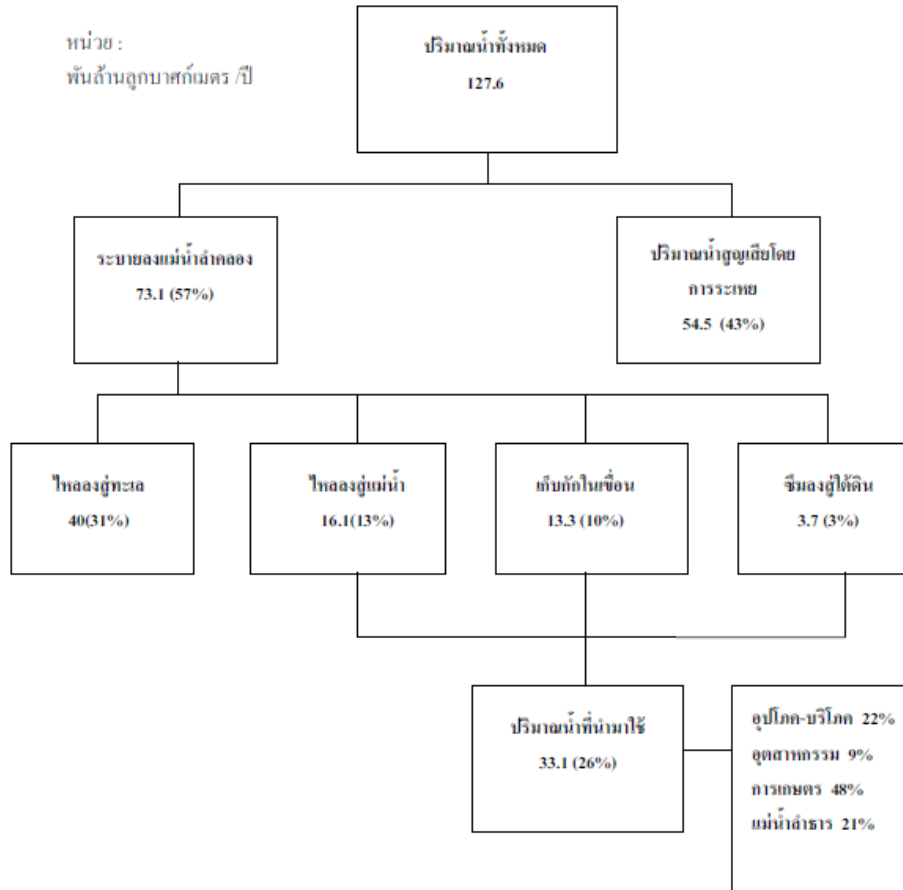
ด้านเกษตรกรรม ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีมีพื้นที่ประมาณ 9,960,000 เฮกเตอร์ ด้วยสภาพพื้นที่ของประเทศประมาณร้อยละ 70 เป็นที่ราบสูงและภูเขา จึงมีพื้นที่ที่สามารถทำการเพาะปลูกได้เพียงร้อยละ 22 ของพื้นที่ทั้งหมด แยกเป็นพื้นที่เพาะปลูกข้าวประมาณ 1,115,000 เฮกเตอร์ และอื่นๆประมาณ 721,000 เฮกเตอร์

ด้านทรัพยากรน้ำ ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีมีปริมาณฝนเฉลี่ยปีละ 1,283 มิลลิเมตร คิดเป็นปริมาณน้ำ 127.6 พันล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำที่ไหลลงแม่น้ำ 73.1 พันล้านลูกบาศก์เมตร และปริมาณน้ำสูญเสียโดยการระเหย 54.5 พันล้านลูกบาศก์เมตร

ฤดูน้ำหลากเริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน – สิงหาคม น้ำจะไหลลงสู่ทะเลแต่ในช่วงฤดูแล้งจะมีปริมาณน้ำน้อยตั้งแต่เดือนตุลาคม – มิถุนายน การบริหารจัดการน้ำในสาธารณรัฐเกาหลีมีปัญหาเนื่องจากสภาพภูมิประเทศในแต่ละภาคแตกต่างกัน ดังนั้นทางแก้ปัญหาคือการสร้างเขื่อนเพื่อเก็บกักน้ำ

จุดสารสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

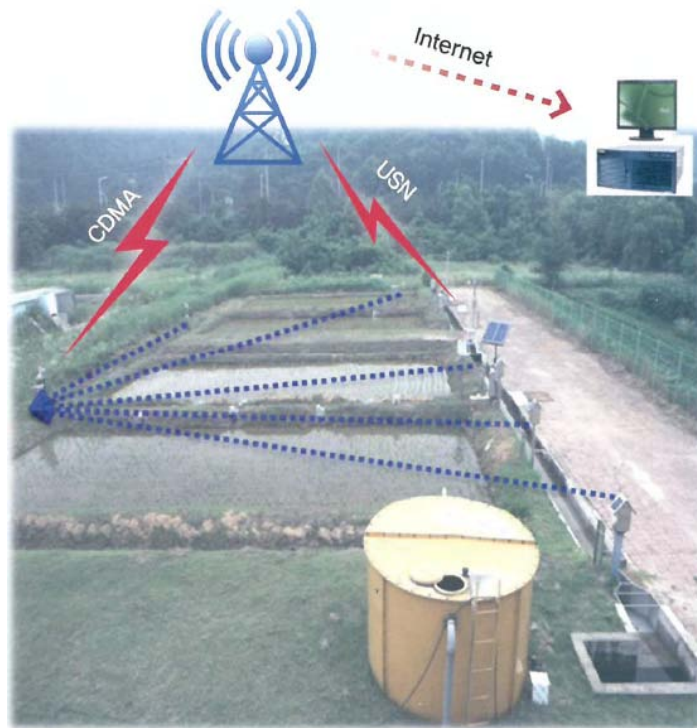
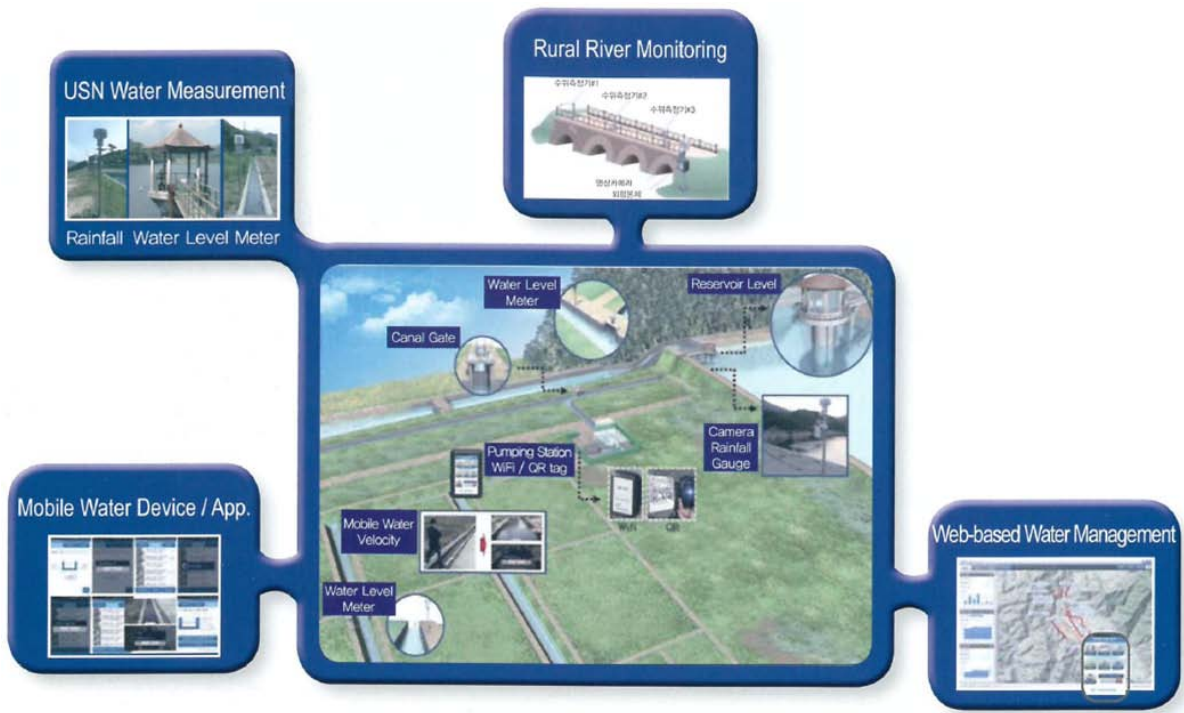
ปริมาณการใช้น้ำในประเทศแต่ละปีละประมาณ 33.1 พันล้านลูกบาศก์เมตรเป็นน้ำฝนร้อยละ 26 สัดส่วนการใช้น้ำคือน้ำเพื่ออุปโภค -บริโภค ร้อยละ 22 น้ำเพื่อการอุตสาหกรรมร้อยละ 9 น้ำเพื่อการเกษตร ร้อยละ 48 และอีกร้อยละ 21 เป็นน้ำในแม่น้ำลำคลอง

2. เทคโนโลยี การบริหารจัดการน้ำของหน่วยงาน KRC “ระบบน้ำอัจฉริยะ (Smart Water System)”

ระบบน้ำอัจฉริยะ เป็นเทคโนโลยีใหม่ของระบบการบริหารจัดการน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการใช้น้ำโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที) และเทคโนโลยีการจัดการน้ำในโครงสร้างพื้นฐาน ดังนี้

- ความหลากหลายของข้อมูลผ่านเซ็นเซอร์
- การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีไร้สายที่จะพิจารณาสภาพแวดล้อมการสื่อสารโทรคมนาคมในพื้นที่ (สามารถใช้งานของ 2G และ 3G เครือข่ายที่ใช้ระบบ CDMA และ GSM / GPRS)
- การประยุกต์ใช้ระบบพลังงานแสงอาทิตย์
- ขยายง่ายโดยการสร้างต้นแบบการทำงาน
- การตั้งค่าอุปกรณ์และการควบคุมผ่านการสื่อสารแบบสองทาง
- สามารถใช้งานฟังก์ชันการวินิจฉัยตนเอง (วัดอุณหภูมิภายในสถานะของแบตเตอรี่และตรวจสอบสถานะระยะไกล)

2.1 อุปกรณ์ระบบน้ำอัจฉริยะ

1. ตรวจวัดระดับน้ำ (วัดการไหลตามระดับน้ำ)

- วิธีการวัด: เซ็นเซอร์อัลตราโซนิก
- ช่วงการวัด: 0-3 เมตร
- การสื่อสาร: เครือข่ายเซ็นเซอร์ Zigbee

2. ตรวจสอบวัดระดับ-อัตราการไหล (วัดอัตราการไหลตามระดับน้ำ)

- วิธีการวัด: เซ็นเซอร์อัลตราโซนิก, เซ็นเซอร์ความเร็ว
- ช่วงการวัด: 0-3 เมตร
- การสื่อสาร: เครือข่ายเซ็นเซอร์ Zigbee

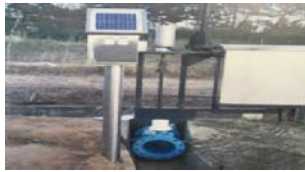
3. ตรวจสอบวัดอัตราการไหลโดยการติดตั้งโครงสร้างในรางน้ำเปิด

- วิธีการวัด: เซ็นเซอร์อัลตราโซนิก, Parshall Flume
- ช่วงการวัด: 0-3 เมตร
- การสื่อสาร: เครือข่ายเซ็นเซอร์ Zigbee

4. ตรวจสอบวัดอัตราการไหลในคูน้ำชลประทาน

- ช่วงการไหลความเร็ววัด: 0.003-0.3785 M3 / S
- อัตราการไหลแปลงโดยการหมุนใบพัด
- การสื่อสาร: เครือข่ายเซ็นเซอร์ Zigbee

5. ตรวจสอบวัดระดับความลึก

- วิธีการวัด: เซ็นเซอร์อัลตราโซนิก
- ช่วงการวัด: 0-3 เมตร
- การสื่อสาร: เครือข่ายเซ็นเซอร์ Zigbee

6. ตรวจสอบวัดปริมาณน้ำฝนแบบไร้สายและอุปกรณ์ตรวจสอบสภาพ

- ปริมาณน้ำฝน: บั๊งกี้ประเภท 15.7cc / 0.5mm
- กล้อง: เครือข่ายกล้อง HD, 1.3MEGA
- การสื่อสาร: เครือข่ายเซ็นเซอร์ Zigbee

2.2 โปรแกรมระบบน้ำอัจฉริยะ

1. ระบบชลประทานบนเว็บไซต์

- Real-time ข้อมูลการวัดระดับน้ำ / อัตราการไหล/ปริมาณน้ำฝน / ข้อมูลภาพ
- ข้อมูลการวิเคราะห์, การวัดข้อมูล (นาที่ / ชั่วโมง / วัน / เดือน)

2. โปรแกรมการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรบนมือถือ

- ข้อมูลสภาพชลประทานและการตรวจสอบ
- ค้นหาสิ่งอำนวยความสะดวก Irrigation (รหัส QR /สถานที่ตั้ง/จีพีเอส)
- ข้อมูลแบบบูรณาการ

3. โปรแกรมวัดอัตราการไหลบนมือถือ

- ตรวจวัดอัตราการไหลและความเร็ว

- การจัดเก็บข้อมูลการจัดการข้อมูลในเวลาจริงและการส่งผ่านเซิร์ฟเวอร์โดยอัตโนมัติ

หมายเหตุ : เนื้อหาเบื้องต้นมาจากการถ่ายทอดของข้าราชการ ชื่อ นายจ่านง ภัทรวิฑิต ตำแหน่ง วิศวกรชลประทาน ระดับปฏิบัติการ สังกัด ฝ่ายประมวลผลและวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ ที่กลับมาจากการฝึกอบรม/ปฏิบัติการวิจัยในโครงการ The visiting expert (researcher) program for foreign country ณ ประเทศ สาธารณรัฐเกาหลี

จุลสารสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

- วัตถุประสงค์**
- รวบรวมและจัดระบบองค์ความรู้ที่กระจัดกระจายอยู่ในแต่ละส่วนให้อยู่ในที่เดียวกัน
ง่ายต่อการค้นคว้า และนำไปใช้ประโยชน์
  - เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร และองค์ความรู้ของหน่วยงานภายในสำนักให้กับผู้อ่านทั้งภายใน
และ ภายนอกองค์กร เสริมประสิทธิภาพการสื่อสาร และการแลกเปลี่ยนระหว่างบุคลากร
ของหน่วยงานในองค์กร
  - เป็นช่องทางในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และนำเสนอแนวคิดที่เป็นประโยชน์ และ
สร้างสรรค์

ที่ปรึกษา ผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา
ผู้อำนวยการส่วนบริหารจัดการน้ำ
ผู้อำนวยการส่วนอุทกวิทยา
ผู้อำนวยการส่วนการใช้น้ำชลประทาน
ผู้อำนวยการส่วนปรับปรุงบำรุงรักษา
ผู้อำนวยการส่วนความปลอดภัยเขื่อน
ผู้อำนวยการส่วนยุทธศาสตร์
ผู้อำนวยการส่วนประมวลวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ
ผู้อำนวยการศูนย์อุทกวิทยาและบริหารน้ำ

บรรณาธิการ นายพงษ์เทพ ประกอบธรรม

กองบรรณาธิการ นางสาวฉวีวรรณ สุดจรีต
นายสถาพร นาคคณิง
นายฐิตินนท์ หงส์โชติธนวัต
นางสาวทัศนีย์ แก้วมรกฏ

สถานที่ติดต่อ :สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน โทร 0-2241-2360
:Fax. 0-2241-2360 <http://water.rid.go.th/hydhome/>
:ฝ่ายเผยแพร่การใช้น้ำชลประทาน โทร 0-2241-4794 Fax. 0-2241-4794
:ส่วนประมวลวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ โทร 0-2669-2560
:E-mail: sataporn7312@gmail.com
pongtep932@gmail.com
cha_ae_sud@yahoo.com